

Isildurs Bane Newsletter December 2003

In this newsletter:

- New Swedish distribution for IB
- Important Isildurs Bane meeting
- Tour Diary entry: Gothenburg, Sweden
- MIND Vol. 4: Pass voted record of the year
- Special Christmas offer
- MP in the Eurovision Song Contest
- Franco composes music for mime
- Your questions of the month
- If you like Isildurs Bane, you'll like...

And IB's homage to Frank Zappa, who passed away on this very day ten years ago:

- "Frank's last years: a contrafrank history" by Thomas Olsson
- "Frank Zappa – Myten, människan och kompositören" by Mats Johansson (sorry, only in Swedish)
- Klas Assarsson's guide to Frank Zappa

* * *

Isildurs Bane are happy to announce a distribution deal with Border music in Sweden. Not since IB decided to jump off the sinking distributionship MNW has there been a Swedish distributor for IB's recordings. Have a look at Borders homepage www.border.se IB are featured in the newsletter for week 49 (look under News).

* * *

On Tuesday, December 16th, Isildurs Bane will have an important group meeting. The questions on the agenda will deal with the future of the band, touring, downloads, merchandise, the newsletter and strategies in general.

Have you any thoughts on where you would like IB to go in future? If so, please let us know by e-mailing us at thomas@isildursbane.se

* * *

On Saturday 29th November Isildurs Bane concluded their 2003 leg of the MIND Vol. 4 tour with a gig at Musikens Hus in Gothenburg. The band played at Musikens Hus on the second Voyage tour (in '94), but for Gicken, Christof and myself it was a first. We got off to a really good start by having a very tasty vegetarian meal. Later, during the soundcheck, we discovered that the room had a good sound, which resulted in an excellent concert sound, courtesy of Janne. The band played really well, possibly the best concert on this tour. I think that Mats and Kjelle played especially well this evening. Since none of them take any major solos, they are all too often forgotten, which is unfortunate. Mats has spent a lot of time improvising and trying out new parts during "The Asylum" and "Rage" during the tour. When improvising, you will fall on your backside every now and then. It just goes with the game, but I think that the experiments played a big part in Mats' great playing tonight. Kjelle was in great spirits as usual, holding everything together and adding humorous drum remarks towards the end of "The Voyage". The ending of "Magnificent Giant Battles" has never been

more intense. Klas was jokingly complaining of cramps after the show. Interestingly, the audience varied greatly in age. There were young teenagers, fashion-aware couples in their early thirties, and several men and women who had celebrated their sixtieth birthday a few years ago. Having such a diverse audience is, I think, a reflection of the wide musics involved in the performances of IB. All of us are really looking forward to going on tour next year and ending this year's tour on such a high musical note made all of us even more eager!

* * *

In issue 5/2003 the first-rate Swedish music magazine Lira, reviewer Mats Palmkvist chose Isildurs Bane's MIND Vol. 4: Pass as one of his three favourite albums of 2003. He summed up his thoughts in the words "Yet another masterpiece". Palmkvist also recommended Richard Thompson's latest CD "The Old Kit Bag". I second his recommendations!

* * *

Just in time for Christmas we would like to tempt you with three special offers (valid until Christmas eve):

- 1) Buy the MIND Vol. 4: Pass tour T-shirt for only 125 SEK/13 Euro/£ 10/\$ 15. The T-shirt is black and has a small MIND Vol. 4 logo on the front. Choose from M, L or XXL!
- 2) Buy two or more CDs from us and we will pay for the postage. Send your order to office@isildursbane.se
- 3) While cleaning the Isildurs Bane headquarters, we found four copies of the second edition of The Voyage. Yes, that's right, the black boxes containing two CDs, a lovely booklet with lots of pictures and a Voyage postcard. These are definitely the last ones. The price is 300 SEK/30 Euro/£ 23/\$ 43 for these rare editions.

* * *

Mats "MP" Persson, IB's good mate/producer/engineer has contributed a song to the Finnish competition for the Eurovision Song Contest. The song was co-written by Patrik Lindman and is called "Can't Stop Loving You". As if that was not enough, MP mixed and played guitar on "Som stormen", a track performed by Sara Löfgren in the Swedish competition for the Eurovision Song Contest.

* * *

Another good friend of ours, Franco Feruglio from Metamorfosi Trio, has recently written music for mime artist Gardi Hutter's performance "The Prompter". More information at <http://www.gardihutter.com>

* * *

Over to you...

Robert asked: "Who is the guy on the cover of MIND Vol. 4?"

The answer is as simple as it is unhelpful. We do not know. We were sent several photos for possible use for the cover. In the end we went for the guy because he was completely unknown to us. Since we have no idea who he is, he comes with no baggage and he can represent the lyrics. I would like to point out that the lyrics are not autobiographical. On the

contrary, they are meant to deal with matters that most of us may have to experience at one point or another in our lives.

Susie asked: "I saw you in Zoetermeer and saw a record I didn't recognize that you sold. Do you know which it is?"

You probably mean the Nica Group CD, which we sell at our shows. Nica Group is a fusion group Klas plays with and we are happy to recommend it (website at <http://hem.passagen.se/nicagroup/>)! The same goes for Neighbours, a funky jazz outfit featuring Fredrik Davidsson and Gicken. Both CDs can be bought via IB. Order them from office@isildursbane.se

You're in for a treat with these CDs!

Keep sending your questions on everything IB-related to thomas@isildursbane.se.

* * *

If you like Isildurs Bane, you'll also enjoy... these Swedish Radio shows (all of them have played tracks from MIND Vol. 4: Pass):

Delta is a wonderful radio show that mixes Zappa with Gregorian chant, Nu-jazz with film music and Johann S. Bach with John Cage. This excellent radio show is transmitted to listeners in Malmo and Stockholm on channel 2. You can listen to it live on the Internet <http://www.sr.se/p2/fakta/lyssna/index.stm> (click on the top rectangle "lyssna direkt pa P2 musik") on Fridays 4 pm - 6 pm and on Sundays between 10 pm and midnight. On Delta's homepage <http://www.sr.se/p2/delta/> you can listen to the latest show featuring music by John Zorn, Frank Zappa, Steve Vai, Meshell Ndegeocello, Uri Caine, Miles Davis, Kurt Rosenwinkel, Bernard Herrmann, Mauricio Kagel, John Cage, David Byrne, Steve Reich and Allan Holdsworth for example.

Just like Delta, Kalejdoskop is only transmitted to listeners in Stockholm on P2. Everybody else will have to listen via the net. You can listen to the show Monday to Friday between 10 am and 11 am at <http://www.sr.se/p2/fakta/lyssna/index.stm>

Since Monday, a wide variety of artists have been featured on this interesting program. If you enjoy hearing Joni Mitchell, Chopin, Nick Drake, John Tavener, Guy Klucevsek, Richard Ashcroft and Fred Frith on the same radio program, listen to Kalejdoskop!

Klingan is similar to Delta in that the show mixes music from all around the world, but you tend to hear more world music in Klingan. There are also interviews, recommendations and the World Music Charts Europe in this very interesting radio show. It is transmitted on P2 on Sundays between 11 am and noon. You can listen live on the net

<http://www.sr.se/p2/fakta/lyssna/index.stm> or choose a show from the archives at <http://www.sr.se/p2/klingan/listan.stm>

The latest shows have featured interviews with John Lee Hooker and David Toop, music from Mali and Lithuania. And then some.

Wermelin is another high quality radio show, hosted by the legendary radio host Stefan Wermelin. Again, the music is very varied, but generally song-centred. Among the music played last week was Robert Wyatt, Dizzy Gillespie, Jim Lauderdale, Van Morrison and NRBQ. If you can tune in to Swedish Radio, Wermelin is on program 3 on Sundays between 8.03 pm and 9 pm. You can also listen to it live on the net if you go to <http://www.sr.se/p3/>

and click on the word "lyssna" right at the top of the page and choose P3 from the menu. The latest show can be heard on <http://www.sr.se/p3/wermelin/> Click on the word "Lyssna" in the rectangle to the right on the homepage.

I'm sure you know that "lyssna" is the Swedish word for "listen" by now. Regard this service as a minor part of Isildurs Bane's pedagogical work.

* * *

On this very day, ten years ago, Frank Zappa passed away. The members of Isildurs Bane all enjoy Zappa's music, and would like to remember this remarkable musician/composer/bandleader on this unfortunate anniversary.

Frank's last years: a contrafrank history

by Thomas Olsson (a variation on an essay originally published in Laholms Tidning on November 28th 2003)

Researches within the discipline of history have spent a fair share of time on what is called contrafactic history. This area of research deals with "what if"-situations, i.e. "what would have happened if...", for example:

How and when would WWII have ended if Hitler had been assassinated?

What would have happened if Caesar hadn't trusted Brutus?

Would there have been changes in world politics had the first person on the moon not been an American man?

What would Frank Zappa have spent the last ten years doing if he hadn't passed away ten years ago?

I am not qualified to answer the first three questions, but what follows is a stab at the last one.

This month, Frank Zappa will be 63 years old. He's got a rich life in music behind him and we all hope that we will here lots more music coming from his house in California and from stages all over the world. In the mid-90s though, this was not something we could take for granted. At the end of 1993, he almost died from prostate cancer, and four years later he was successfully treated for lung cancer. As we all know, this changed Zappa's life a great deal. He quit smoking and simply refused to work with smokers, period. On his comeback-tour in 1998, concert arrangers had to accept that the auditoriums had to be 100% smoke free if Zappa was to perform.

After having concentrated on working within the art music field on albums such as Yellow Shark and his excellent work for sting quartet and electronics, Isolation Chamber (a 2-CD released in 1995) and assorted live recordings, Zappa returned to rock music with the Humbug in 1997. The official reason for this return to music for a wider audience was that the political situation under the Clinton government was highly suitable for satirical lyrics. This was obvious (to say the least) on tracks like Have a Cigar, Meet Me in My Office and the new version of Honey, don't You want a Man like Me. Many fans were delighted to see the return of musicians such as vocalist/keyboardist Bobby Martin, drummer Chad Wackerman, percussionist Ed Mann and guitarist/vocalist/keyboardist Mike Keneally among the musicians on Humbug. A brief tour followed a year later, the first proper tour for ten years.

Unfortunately, Zappa decided not to take the tour outside of North America.

In connection with Zappa's 60th birthday, a big concert was arranged in Los Angeles where an evening of Zappa music was performed ranging from his avant-garde works to his more commercial songs. Among the highlights were a surprisingly good version of Dinah-Moe Humm by Dave Lee Roth and The Kronos Quartet's radical rearrangement of Uncle Meat. Despite several attempts to persuade Frank Zappa to perform, he refused and said that he preferred to stay at home and work. In the end, he did show up and took a bow accompanied by standing ovations from the audience and the attending musicians. He also took the opportunity to inform the world that he intended to tour in 2001. The tour took him and his band to Sweden, and I was fortunate enough to be in the audience in Malmo. The concert was largely based on his then new CD, Nothing's Impossible: A Redneck Soap Opera, a very bitter record dealing with the Bush administration. I was happy to notice that Zappa seemed to enjoy his guitar playing again. He has often spoken about how happy he is to have his sons Dweezil and Ahmet touring with him, and perhaps it was Dweezil who pushed his father to get his chops together again for the guitar duels in The Torture Never Stops and Where's Iraq? From Nothing's Impossible.

Just in time for Christmas, the Zappa-label has released The Black Box, a 6-CD box of recordings of The Black Page from the mid-70s until the brand new 2003 version featuring Terry Bozzio and Patrick O'Hearn. Not a contender for the highest spot on any sales list, but still highly recommended!

Frank Zappa

- myten, människan och kompositören -

by Mats Johansson (originally published in Hallandsposten on November 26th 2003)

För några veckor sedan träffade jag en god vän som jag inte sett på flera år. Våra vägar hade skilts av ren slump och våra arbeten hade gjort det svårt att hålla kontakten mer kontinuerligt. Att möta ungdomskamrater innebär ofta en massa kallprat, men i detta oväntade sammanträffande tog det inte lång tid innan vi kom in på väsentligheter, västerländsk konstmusik.

- Norge har Grieg, Finland har Sibelius, Danmark har Nielsen, men vem har vi i Sverige?
- Zappa! Han har fungerat som husgud för mig i många år, sa jag på skämt.
- Den 4 december är det tio år sedan Frank Zappa dog, påpekade min vän.
- Tio år! Det kan inte vara sant?

Jag tänkte tillbaka på den disiga morgonen i Paris - 93 när jag via fransk radio fick beskedet om Zappa bortgång. Han hade dött redan några dagar tidigare och var redan begravd när nyheten spreds via media. Beskedet kom överraskande även om jag visste att han var sjuk i prostatacancer sedan några år tillbaka. Inte kunde väl Zappa lämna det jordiska livet så simpelt. Det borde åtminstone ske med buller och bång i enlighet med den konstmusik han skapade under sina sista levnadsår. En besvikelse steg i mitt inre, helt omotiverat egentligen, men faktum var att jag kände mig lurad på något som jag inte kunde beskriva i ord. Frank som t.o.m. hade lovat att ställa upp i det amerikanska presidentvalet. Kanske hade han fått smak på att styra andra mekanismer i samhället, för intresset för den amerikanska medborgarens sociala liv speglades nämligen livligt i hans texter.

Zappas socialt satiriska sångtexter är ett kapitel för sig, men för mig är hans instrumentalmusik mest intressant. Han var i sin ungdom påverkad av tonsättare som Edgar Varèse, Igor Stravinskij och en av de första som lyckades förena rock, jazz, pop och konstmusik. I början av sin karriär fick han ryktet att vara anarkist, bohem, men i själva verket var hans musik hårt strukturerad och planerad. Mitt i allt detta organiserade fanns en öppenhet i framförandet och en avdramatisering av tonsättningsarbetet vilket borde vara inspirerande för alla som funderar på att skriva musik.

Zappa menade att han hade ett system för komponerandet med innehåll av vikter, balanser, uppmätta spänningar och frisläppanden, vilket i mångt och mycket liknade Varèses estetik. Likheten kan illustreras genom en jämförelse med ett konstverk av den amerikanske skulptören Alexander Calder (1898-1976). Han konstruerade Calder-mobilen, en mångfärgad mobil bestående av långa stänger som hänger fritt i luften och har stora metallkuler i ena änden vilka sinnrikt balanseras mot mindre kulor i andra änden. Både Zappa och Varèse kände till Calder och båda fascinerades av hans skapelser.

Zappa hade en munter inställning till komposition och menade att en person med känsla för rytm skulle kunna gå in i en fabrik och i maskinernas ljud höra en komposition. Genom att utvidga det begreppet till att omfatta ljusväxlingar, beteenden, väder och vind, månens faser etc. skulle allting kunna konsumeras som musik, en musikuppfattning som ligger nära amerikanske tonsättaren John Cages (1912-1992). Trots dessa tankar som låg långt från den rockmusikaliska estetiken så avdramatiserade gärna Zappa sitt konstnärskap och menade att det trots allt bara var ren underhållning.

Mitt möte med Zappas musik kan närmast beskrivas som att bli träffad av en kraftig blix. Det resulterade i att jag omvärderade mitt musiktänkande _ en befrielse och en undsättning med en lycklig epilog som jag ständigt är tacksam för. Första gången jag hörde honom sjunga blev jag alldeles tagen av hans mörka röst. Jag hade då ingen aning om att han blivit tilldelad sin speciella röst genom en otäck olycka som mycket väl kunde kosta honom livet. I december 1971 spelade Zappa och hans band på Rainbow Theatre i London. De hade precis börjat spela sitt första extranummer när en ung man ur publiken plötsligt tog sig upp på scenen och knuffade ner honom i orkesterdikedet. Zappa föll fyra och en halv meter. Orkestermedlemmarna trodde han var död. Huvudet låg vridet på axeln och nacken var böjd som om den var bruten. Han hade ett djupt jack i kinden, ett stort sår i bakhuvudet, ett brutet revben och ett brutet ben. En arm var helt lam. När huvudet vridits mot hans axel hade käken brutits och han kunde inte tala. Ett resultat av det blev att hans röstläge sjönk en tredjedels oktav! Det borde finnas ett trevligare sätt att få en personlig röst kan man tycka.

”Var som helst, när som helst, och utan någon som helst anledning” blev Zappas motto. Detta fick åtminstone mig lugn och trygg när det gällde det dagliga arbetet med komposition, för i citatet finns ett grundligt förborgerligt fundament, en slags trygghetsfaktor för nervösa kompositörer med prestationskrav.

Du kanske själv vill bli kompositör? Du behöver inte ens kunna skriva noter. Det som blir nedskrivet är ändå inget annat än ett recept. Det är bara till att följa Zappas enkla instruktioner:

1. Deklarera din avsikt att skapa en komposition.
2. Börja stycket vid någon tidpunkt.
3. Gör så att någonting händer under en tidsperiod (det spelar ingen roll vad som händer. Vi har kritiker som talar om för oss om det är bra eller inte, så den biten behöver vi inte oroa oss för).

4. Sluta stycket vid någon tidpunkt eller låt det fortsätta och förklara för publiken att det är ett stycke under utveckling.
5. Fixa ett deltidsjobb så att du kan fortsätta komponera.

Zappas eget komponerande följde ett inrutat schema, och i likhet med toner och rytmer existerade tobak och kaffe i symbios under hela processen. Frisk luft och näringsrik mat hörde till ovanligheterna och jag vill dra mig till minnes att man alltid såg Zappa med en tänd cigarett och en kopp kaffe. Enda gången Zappa tvingades sluta röka var p.g.a. av en kraftig förkylning.

- Jag märkte att jag kunde känna dofter av saker och ting som jag inte känt förut. Jag tyckte inte om det. Jag gillade inte att saker och ting luktade!

Frank Zappa var en nattmänniska, men hans schema drog sig lite varje dygn. Han kunde inte alltid jobba på nätterna eftersom han arbetade ungefär en timme längre varje natt. Hans dag blev förskjuten för varje dygn och var fjärde vecka var han tillbaka i dagsljuset. Han fasade vid blotta tanken.

- Jag har inget emot att människor jäktar på dagen när jag sover, jag kommer ändå att få reda på vad de har hållit på med för skit när jag vaknar och ser på TV-nyheterna. ”

Man undrar hur i all sin dar han hann med att träffa sina vänner?

- Den som är chefen i ett företag har inga vänner. Han har anställda eller bekanta och det spelar ingen roll vad han gör, de kommer ändå att tycka illa om honom för att han har mage att skriva under deras lönecheckar.

Trots kritiken mot medelamerikanens sociala liv ägnade han sig inte själv åt några sociala aktiviteter.

- Men jag har en underbar fru och fyra fullständigt otroliga ungar och det är mycket bättre.

Innan han valde att mer eller mindre isolera sig från omvärlden inträffade det ofta roliga och oväntade saker i Zappas liv. 1971 gav han två föreställningar med Mothers of Inventions mitt i den kalla Stockholmsvintern. Gruppen hade precis avslutat den andra spelningen för kvällen i Konserthuset, och Zappa var på väg till hotellet när en tjej kom fram till honom och sa att hon och hennes bror hade varit på båda konserterna den kvällen. De hade en kul idé som de undrade om Zappa ville vara med på.

- Vi har en yngre bror som heter Hannes, och han var med oss på första föreställningen och sen fick han gå hem. Han ska upp till skolan imorgon.

Familjen bodde Tullinge som ligger ungefär tjugo minuter från centrala Stockholm. De ville att den internationella stjärnan skulle följa med dem hem mitt i natten, smyga in i Hannes rum, väcka honom och säga, "Hannes, Hannes! Vakna! Det är jag, FRANK ZAPPA!"

- Okej, jag hänger på, sa Zappa.

Frank kom in i ett typiskt pojkrum fullt med modellbyggen. Hannes låg och sov i sin lilla säng. Frank väckte honom och han flög upp ur sängen med ett ryck och blev minst sagt förvånad. Deras föräldrar vaknade och kom gående i sina nattrockar och Frank stannade kvar och pratade politik i deras kök till klockan halv sex på morgonen!

Frank Zappa var en man med många åsikter, och han drog sig aldrig för att uttrycka dessa. Musikbranschen såg han som ett enda stort spektakel, något han hade fog för. Vid ett flertal tillfällen processade han om obetalda ersättningar mot gigantiska skivbolag som CBS, MGM och Warner Bros. Han ansåg att det förutom skivbolagsdirektörerna, var rockjournalisternas artiklar som gjorde musikbranschen otroligt tråkig. Zappa hade aldrig etablissemanget med sig, men för varje musikstil finns det en publik som tycker att kritikerna inte vet vad de pratar om. Zappas publikgjorde det möjligt för honom att hålla på med sin musik och han var alltid nogga med att påpeka detta.

Nu finns han inte längre bland oss. Vid sidan av sitt extraknäck som husgud i min fantasi har hans musik däremot redan en självklar plats i musikhistorien. På så sätt kan man ifrågasätta om Zappa verkligen dog den 4 december 1993 då familjen samma dag lät meddela följande: ”Kompositören Frank Zappa har rest på sin sista turné strax före klockan 18.00.”

Frank Zappa föddes i Baltimore, Maryland den 21 december 1940. som äldste son till en siciliansk far och fransk-italiensk mor. Han var oerhört produktiv och spelade in drygt 60 album. Han lämnade efter sig sin fru Gail och deras barn Dweezil, Ahmet, Moon Unit och Diva. De tre förstnämnda barnen för nu musiktraditionen vidare.

* * *

Klas Assarsson is Isildurs Bane's biggest and most knowledgeable Zappa-fan. In a homage to Frank Zappa, Klas shares his favourite Zappa recordings with you. Be sure to check out Zappa Cliniquez (Klas' Zappa covers band) homepage at <http://home.swipnet.se/zappacliniquez/index.html>

Here are Klas' favourites:

- Tinseltown Rebellion

“This was the first Zappa record I bought, and because of that it will always be as special album for me.”

- Zappa in New York

“An astonishing record. It features Terry Bozzio, who along with Vinnie Colaiuta is my favourite Zappa drummer. There are so many great tracks and astonishing solos by remarkable musicians such as Michael Brecker and Eddie Jobson on this album. A must!”

- Apostrophe'/Overnite Sensation

“Two wonderful albums that were released as a 2-LPs-on-1-CD a few years back. Many people only hear the funny lyrics on these records, but don't forget about the music. There's a lot to learn from these albums. They feature some great drumming by Ralph Humphrey and the magic keyboard playing of George Duke, my favourite Zappa keyboardist. And there's the outstanding percussion playing of Ruth Underwood. Soundwise, this is remarkably good, remember that these recordings were made 30 years ago!”

- Yellow Shark

“One of my favourites for at least two reasons. Firstly the incredible version of ‘G-spot Tornado’, secondly for the innovative arrangement of ‘Uncle Meat’.”

- Roxy & Elsewhere

“An essential live album featuring the double drumming of Humphrey and Thompson. Duke & Underwood turn in a blinding performance.”

- Sleep Dirt

“This album features ‘The Ocean is the Ultimate Solution’ with Terry Bozzio on drums and Patrick O'Hearn on bass. What a rhythm section and what a song!”

- Make a Jazz Noise Here

“A mindboggling record. Songs like “Strictly Genteel”, “Eat that Question”, “Dupree’s Paradise”, “King Kong”, “The Black Page”, “City of Tiny Lites” are tremendously well arranged. Not to mention “Royal March from l’Histoire du Soldat” by Stravinsky and **”Theme from "The Bartok Piano Concerto #3". The astonishing sound on this double CD is reason enough to get it.”**

Isildurs Bane thank you for your support!

Thomas.

If you know anyone who would like to join the Isildurs Bane list or if you would like to unsubscribe, send an e-mail to thomas@isildursbane.se